

การทดลองกับนักศึกษามหาวิทยาลัย เกี่ยวกับผลของการช่วยตนเองไม่ได้ที่เกิดจาก

การเรียนรู้ที่มีต่อความมั่นใจในการทำงานและผลงานในภายหลัง

นางสาว นภาพร จิ่งพิฒนปรีชา

คุมนย์วิทยทรรพยากร
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณดิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาจิตวิทยา

บัณดิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๗

ISBN 974-563-469-7

010253

I16891574

AN EXPERIMENT WITH UNIVERSITY STUDENTS CONCERNING
THE EFFECTS OF LEARNED HELPLESSNESS ON SUBSEQUENT PERFORMANCE
CONFIDENCE AND ACTUAL PERFORMANCE

Miss Napaporn Jingpathanaprecha

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

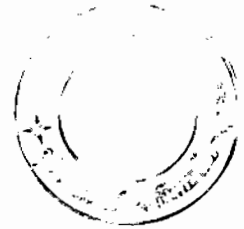
ISBN 974-563-469-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การทดลองกับนักศึกษามหาวิทยาลัย เกี่ยวกับผลของการช่วยตนเองไม่ได้
ที่เกิดจากการเรียนรู้ที่มีต่อความมั่นใจในการทำงานและผลงานในภายหลัง

โดย นางสาว นภาพร จึงพัฒนปรีชา

ภาควิชา จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระพร อูวรรณโณ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... *สุประคิษฐ์ บุนนาค* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *โยชิ สันสนยุท* ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. โยชิ สันสนยุท)

..... *ชีระพร อูวรรณโณ* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระพร อูวรรณโณ)

..... *พรณราย ทรัพย์ะประภา* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรณราย ทรัพย์ะประภา)

..... *เพ็ญทิไล ฤทธาคณานนท์* กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เพ็ญทิไล ฤทธาคณานนท์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การทดลองกับนักศึกษามหาวิทยาลัย เกี่ยวกับผลของการช่วยตนเองไม่ได้ที่เกิดจากการเรียนรู้ที่มีต่อความมั่นใจในการทำงานและผลงานในภายหลัง

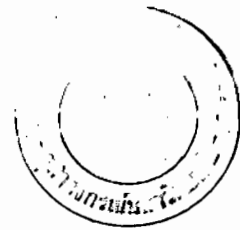
ชื่อนิสิต นางสาว นภาพร จึงพัฒนปรีชา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระพร อูวรรณโณ

ภาควิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา ๒๕๖๖

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการช่วยตนเองไม่ได้ที่เกิดจากการเรียนรู้ ตามการจัดสภาพการณ์ประสบความสำเร็จเมื่อตอบถูก ประสบความสำเร็จ เหลว เสมอไม่ว่าจะตอบ อย่างไรก็ตาม ประสบความสำเร็จ เสมอไม่ว่าจะตอบอย่างไรก็ตามและสภาพการณ์ควบคุม กลุ่ม ตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาหญิงชั้นปีที่ ๑ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน กลุ่มละ ๒๐ คนจำนวน ๔ กลุ่ม รวมทั้งสิ้น ๘๐ คนที่ได้มาโดยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองในช่วงแรก คือแบบทดสอบสมมุติฐานของสโรว์น แล้วให้ผู้ร่วมการทดลองประเมินความมั่นใจในการทำงานในช่วงหลังของการทดลอง จากนั้นในช่วงหลังของการทดลองก็ให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบทดสอบ โพรเกรสซีฟแมทริซิส ฉบับมาตรฐานชุด D และ E สถิติที่ใช้คือการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียวและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ โดยผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานว่า

๑. กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ เมื่อตอบถูก กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ เสมอไม่ว่าจะตอบ อย่างไรก็ตามและกลุ่มควบคุมมีความมั่นใจในการทำงานภายหลังของการทดลองสูงกว่ากลุ่มที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว เสมอไม่ว่าจะตอบอย่างไรก็ตาม

๒. กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ เมื่อตอบถูก กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ เสมอไม่ว่าจะตอบ อย่างไรก็ตามและกลุ่มควบคุมได้คะแนนแบบทดสอบ โพรเกรสซีฟแมทริซิสสูงกว่ากลุ่มที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว เสมอไม่ว่าจะตอบอย่างไรก็ตาม

ผลการวิจัยปรากฏว่าสนับสนุนสมมุติฐานทั้ง ๒ ข้อดังกล่าวที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$)

Thesis Title An Experiment with University Students Concerning the
Effects of Learned Helplessness on Subsequent Per-
formance Confidence and Actual Performance

Name Miss Napaporn Jingpathanaprecha

Thesis Advisor Assistant Professor Theraporn Uwanno, Ph.D.

Department Psychology

Academic Year 1983

Abstract

The purpose of this research was to study the effects of learned helplessness under four conditions, namely contingent group, noncontingent failure group, noncontingent success group and control group. The subjects were first year female university students from the University of Srinakharinwirot Pathumwan. Eighty subjects were randomly assigned into four groups. The Levine discrimination hypothesis testing was used as the training task. After the training task the subjects were asked to estimate their confidence in performing the subsequent task. Then the subjects were asked to work on the Standard Progressive Matrices, Set D and Set E. One-way Analysis of Variance and Scheffé's Multiple Comparisons were utilized to test the following hypotheses

1. The contingent group, the noncontingent success group, and the control group had significantly higher performance confidence in performing the task during the test task than the noncontingent failure group.

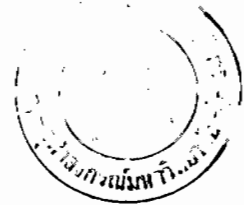
Thesis Title An Experiment with University Students Concerning the
Effects of Learned Helplessness on Subsequent Per-
formance Confidence and Actual Performance

Name Miss Napaporn Jingpathanaprecha

Thesis Advisor Assistant Professor Theraporn Uwanno, Ph.D.

Department Psychology

Academic Year 1983

Abstract

The purpose of this research was to study the effects of learned helplessness under four conditions, namely contingent group, noncontingent failure group, noncontingent success group and control group. The subjects were first year female university students from the University of Srinakharinwirot Pathumwan. Eighty subjects were randomly assigned into four groups. The Levine discrimination hypothesis testing was used as the training task. After the training task the subjects were asked to estimate their confidence in performing the subsequent task. Then the subjects were asked to work on the Standard Progressive Matrices, Set D and Set E. One-way Analysis of Variance and Scheffé's Multiple Comparisons were utilized to test the following hypotheses

1. The contingent group, the noncontingent success group, and the control group had significantly higher performance confidence in performing the task during the test task than the noncontingent failure group.

2. The contingent group, the noncontingent success group, and the control group gained higher scores in the Standard Progressive Matrices Set D and E than the noncontingent failure group in the test task.

The research results supported these two hypotheses of the experiment ($P < .001$)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

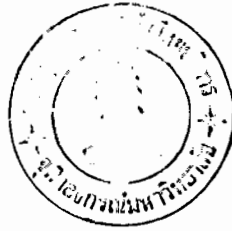
วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างมากจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระพร อูรรณโณ ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย และเป็นผู้ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในด้านต่าง ๆ อันเป็นพระคุณอย่างสูง ตลอดจนให้ความอนุเคราะห์และห้วงโยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งในพระคุณและความกรุณาในครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ลมูล รัตตากร อาจารย์อมรพงศ์ และ อาจารย์สุชาติ สุธรรมรักษ์ อาจารย์ธงชัย เจริญทรัพย์มณี และอาจารย์มณฑิเตอร์ พิ้วไพฑูลย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องการติดต่อสถานที่ ตลอดจนได้อำนวยความสะดวกเป็นอย่างดีในการวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งขอขอบคุณนักศึกษาทุกคนที่เข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ น้อง และเพื่อน ๆ แห่งตึกเจ้าจอมเอิบ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา และขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเป็นเงิน ๑,๔๐๐ บาท

ในที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอน้อมกราบรำลึกถึงพระคุณอันหาที่เปรียบมิได้ของคุณพ่อ คุณแม่ พี่พัฒนา และพี่จรรย์นันทิ์ จึงพัฒนปรีชา ซึ่งเปรียบเสมือนกับบิดามารดาคนที่สอง ผู้ได้เสียสละทั้งกำลังกาย กำลังใจ ทุนทรัพย์ และให้การสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

นภาพร จึงพัฒนปรีชา

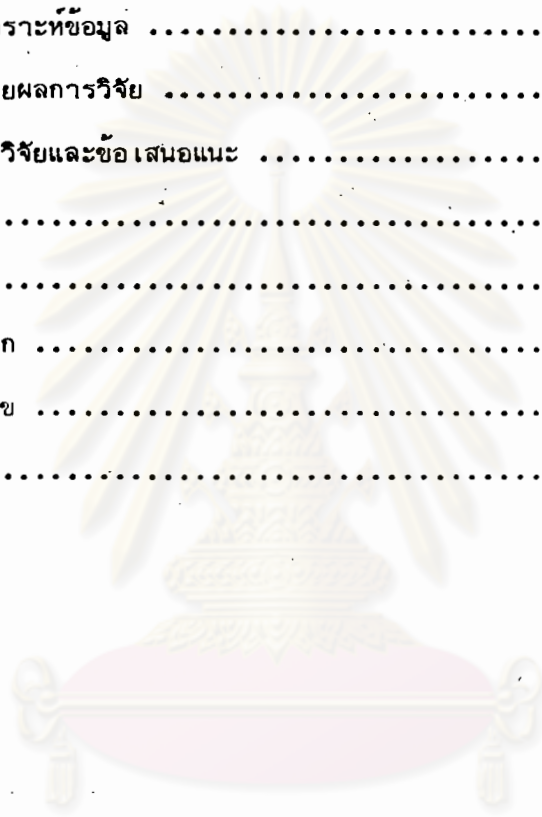
สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
๑ บทนำ	
ปัญหา	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
แนวความคิด ทฤษฎีพื้นฐานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓๕
ขอบเขตของการวิจัย	๓๕
ข้อจำกัดของการวิจัย	๓๗
ความหมายของคำที่ใช้	๓๗
สมมุติฐานในการวิจัย	๓๘
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓๘
๒ วิธีดำเนินการวิจัย	๓๙
กลุ่มตัวอย่าง	๓๙
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๓๙
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๐
วิธีดำเนินการและขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๒
การเตรียมการก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๔
การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๕

บทที่

๓	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๖
๔	การอภิปรายผลการวิจัย	๕๕
๕	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๖๒
บรรณานุกรม		๖๖
ภาคผนวก		๗๔
ภาคผนวก ก		๗๖
ภาคผนวก ข		๘๐
ประวัติผู้วิจัย		๘๔

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

๑	สาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นไปได้เมื่อพิจารณาจาก ๓ มิติประกอบกัน	๒๓
๒	ตัวอย่างการระบุเหตุของการช่วยตนเองไม่ได้ที่เกิดจากการเรียนรู้ใน ๓ มิติ ..	๒๔
๓	แสดงรูปแบบของงานที่ใช้ก่อนและหลังการทดลองของฮิโรโตและซิลิกแมน ค.ศ. ๑๙๗๕	๓๑
๔	รูปแบบของการวิจัยครั้งนี้	๓๔
๕	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริงจำแนกตามการจัดสภาพการณ์	๔๗
๖	มีขัณม เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และช่วง ความเชื่อมั่น ๙๕ % ของคะแนนความมั่นใจในการทำงานช่วงหลังของการทดลอง จำแนกตามการจัดสภาพการณ์	๔๘
๗	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนความมั่นใจในการทำงาน ช่วงหลังของการทดลอง	๔๘
๘	มีขัณม เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความมั่นใจในการทำงานใน ช่วงหลังของการทดลอง เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ จำแนกตามการจัดสภาพการณ์.๔๘	
๙	มีขัณม เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และช่วง ความเชื่อมั่น ๙๕ % ของคะแนนแบบทดสอบโปรเกรสซีฟแมทริซิสจำแนกตามการ จัดสภาพการณ์	๕๐
๑๐	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบทดสอบโปรเกรสซีฟ แมทริซิส	๕๐
๑๑	มีขัณม เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบโปรเกรสซีฟแมทริซิส เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ จำแนกตามการจัดสภาพการณ์	๕๑

ตารางที่

หน้า

๑๒	มีชัยเลิศชคณิต ส่วนเปียง เบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และช่วง ความเชื่อมั่น ๙๕ % ของเวลาในการทำแบบทดสอบโปรแกรมสชีพแมทรีชีสจำแนก ตามการจัดสภาพการณ์	๔๒
๑๓	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของ เวลาที่ใช้ตอบแบบทดสอบ โปรแกรมสชีพแมทรีชีส	๔๓
๑๔	มีชัยเลิศชคณิต ส่วนเปียง เบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย เวลาที่ใช้ตอบแบบทดสอบโปรแกรมสชีพ แมทรีชีส เป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เซฟเฟ	๔๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย